

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

555. meddelelse. 8. marts 1956.

A. Forsøgsresultater

Sortsforsøg med lave voksbønner 1952-55

Forsøgene er udført på lettere og svær lerjord ved Virum og Blangstedgaard, samt på god sandmuldet jord ved Spangsbjerg.

I forsøgsopførelsen er kun benyttet resultater fra 1953 og 1955, da årene 1952 og 1954 gav meget dårlige klimatiske betingelser for dyrkning af voksbønner. Forsøgene blev påbegyndt med følgende sorter: Bleistift, Brittle*), Carmencita, Drabant, Express, Express Wax, Favorit*), Flageolet ribbefri, Golden Dream, Golden Wax, Goldhorn*), Quitlinga*), Tirana*), Triumf, Vatel og 3 nummersorter*). Heraf er de med *) mærkede udgået i løbet af forsøgsperioden. Nogle er trukket tilbage af indsenderne og andre er udgået på grund af mangelfuld spireevne. Der er indsendt nyt frø hvert år.

I bilaget er sorterne opført i 3 grupper med henholdsvis flade, halvrunde og runde bælg. Indenfor hver gruppe er de opstillet efter et værdital, beregnet med hensyntagen til udbytte, ribbefrihed og udseende.

De højest ydende sorter har opnået et gennemsnitsudbytte på omkring 200 kg brugelige bælg pr. a, og de lavest ydende 110—120 kg. Til sammenligning kan angives, at de bedste grønne brydbønner, omtalt i 489. meddelelse, har givet 147 kg pr. a.

Middel til ret lange, flade bælg.

Forsøgets højeste udbytte har *Triumf*, som er tidlig, sund og af meget fint udseende, men den har en del ribber. *Golden Dream* ligger noget under i udbytte, og *Vatel* har kun et ringe udbytte, men store, brede og smukt farvede bælg med få grove ribber. Den er sandsynligvis for sart til dyrkning her i landet.

Middellange eller ret korte, halvrunde bælg.

Express er yderig og tidlig og med godt udseende, men bælgene har mange grove ribber. *Flageolet ribbefri* ligger betydeligt under i udbytte, men har ret få grove ribber. *Golden Wax* har ringe udbytte, dårligt udseende, men ret få grove ribber.

Middellange, ret smalle, omtrent runde bælg.

De rundbælgede sorter, såkaldte brydbønner, giver gennemgående et ret højt udbytte, men de har ikke den klare lysegule voksfarve som f. eks. *Triumf*, hvilket giver sig udtryk i karakteren for udseende. De er mere eller mindre ribbefri.

Drabant har særligt udmærket sig ved at have det største antal ribbefri bønner, har givet et godt udbytte, men farven er noget mørkegul og uren. *Carmencita* har givet næsthøjeste udbytte med lidt bedre udseende end foregående, men med nogle flere ribber. *Express Wax* er yderig og tidlig, men adskiller sig fra den før omtalte *Express* ved at være rundbælget, lidt kortere, mere ribbefri, og af ringere udseende. *Bleistift* har kun givet et lille udbytte af dårligt udseende, men få grove ribber.

Ingen af de deltagende sorter kan betegnes som ideelle voksbønner på højde med de bedste grønne brydbønner, men de tre sorter med højeste værdital er anerkendt som dyrkningsværdige. Disse er:

Triumf, Ny Munkegaard S 1955

Drabant, Weibull S 1955

Carmencita, Ny Munkegaard S 1955

Bilag til 555. meddelelse.

Oversigtstabel fra sortsforsøg med lave voksbønner 1953 og 1955.

	Fejlfri bælg		Værdi- tal*)	100 bælg, kg	Procent bælg omtrent ribbefri	Gennemsnits- karakter for udseende 1-10	pct. syge bælg	pct. udbytte før 1/8	Tykkelse i pct. af bredden 100 = rund
	kg/a	forholds- tal							
Middel til ret lange, flade bælg.									
Triumf, Ny Munkegaard S 1955	201.2	100	82	0.50	57	7.8	4.6	15	61
Golden Dream.....	163.0	81	74	0.45	64	7.1	7.0	13	57
Vatel	120.4	60	69	0.64	79	7.3	6.7	9	57
Middellange eller ret korte, halvrunde bælg.									
Express	182.5	91	72	0.52	41	7.4	7.0	18	70
Flageolet, ribbefri	150.1	75	73	0.65	71	7.0	3.2	14	69
Golden Wax	114.0	57	60	0.50	72	4.3	8.2	8	69
Middellange, ret smalle, omtrent runde bælg.									
Drabant, Weibull S 1955 ...	184.3	92	83	0.46	81	5.8	3.6	10	85
Carmencita, Ny Munkegaard S 1955	197.3	98	80	0.51	61	6.3	3.5	5	83
Express Wax	181.8	90	76	0.49	60	6.5	6.1	16	91
Bleistift.....	110.1	55	60	0.59	71	5.0	7.1	12	91

*) Forholdstal for udbytte af fejlfri bælg $\times 3$ + procentantal bælg omtrent ribbefri $\times 2$ + gennemsnitskarakter for udseende $\times 10$. Samlet sum divideret med 6.